

Від автора

Я написала цю книжку, бо її ідея зачарувала мене складністю втілення. Десятеро людей мали померти, щоб це не здавалося смішним і вбивця не був надто очевидний. Я написала її, зробивши перед тим величезну кількість планів, і задоволена тим, що в мене вийшло. Вона чітко побудована; збиває з пантелику, але все в ній надзвичайно логічне; по суті, епілог був потрібен, щоб усе пояснити. Книжку добре сприйняли, вона отримала схвальні відгуки, та найбільше вона тішила мене, тому що я знала краще, ніж будь-який критик, наскільки це була важка робота.

Agatha Christie

Розділ перший

I

У кутку вагона першого класу для курців сидів суддя Воргрейв, який недавно вийшов у відставку. Він курих сигару й зацікавлено проглядав політичні новини в «Таймс».

Через якийсь час він відклав газету й визирнув у вікно. Потяг саме проїжджав повз Сомерсет. Суддя подивився на годинник: їхати залишалося ще дві години.

Він укотре пригадав усе, що писали про Солдатський острів у газетах. Спершу його купив американський мільйонер, великий шанувальник парусного спорту — було повідомлення про розкішний сучасний будинок, який він побудував на цьому островці, що розташований неподалік девонського узбережжя. Прикрий факт, що третя, остання, дружина американця-мільйонера страждала на морську хворобу, став причиною, чому і будинок, і острів вирішили виставити на продаж. У пресі замиготіли різноманітні оголошення про це. А тоді з'явилося перше лаконічне повідомлення, що острів придбав містер Оуен. Опісля репортери світської хроніки почали розпускати чутки. Солдатський острів насправді, мовляв, належить міс Габріелі Терл, голлівудській кінозірці. Вона прагнула провести кілька місяців подалі від публіки. «Працьовита бджілка» делікатно натякнула, що тепер це пристановище члена королівської сім'ї. «Містеру Погідному» нашептали, що острів придбав для медового місяця молодий лорд Л. — нарешті він потрапив у тенета Купідона. «Йона» достеменно знав, що власником острова стало Адміралтейство, яке проводитиме там деякі секретні експерименти.

Безперечно, Солдатський острів не сходив зі стрічок новин. Суддя Воргрейв витягнув із кишені листа. Почерк був майже нечитабельний, але то тут, то там несподівано чітко виділялися слова. *Дорогий Лоуренсе... стільки років не отримувала жодної звістки від вас... повинні приїхати на Солдатський острів... найчарівніше місце... так багато про що поговорити... старі часи... єднання з природою... ніжитися на сонці... 12:40 на Педдінгтонському вокзалі... зустрінемося в Оукбриджі...* Лист було підписано розмашистим підписом: *завжди ваша Констанс Калмінгтон.*

Воргрейв занурився у спогади, намагаючись пригадати, коли востаннє бачив леді Констанс Калмінгтон. Певно, то було сім... ні, вісім років тому. Потому вона відправилася до Італії погрітися на сонечку та жити в злагоді з природою та *contadini*¹. Опісля він чув, що вона перебралася в Сирію, де планувала засмагати на палкішому сонці й жити в єднанні з природою та бедуїнами. Так, Констанс Калмінгтон, подумав собі суддя, належала до тих жінок, що купили б острів й оповили себе таємницею. Злегка киваючи головою, задоволений логікою своїх роздумів, суддя Воргрейв схилив голову...

Він спав...

II

Віра Клейторн сиділа у вагоні третього класу з п'ятьма іншими пасажирками. Вона оперлася головою на стіну й заплющила очі. Сьогодні подорожувати в потягу було гаряче. Біля моря буде гарно! Їй і справді пощастило отримати цю роботу. Коли шукаєш роботу на період відпусток, майже завжди це означає догляд за роєм дітей; посаду секретаря на час відпусток знайти було практично неможливо. Навіть в агентстві її надто не обнадіювали.

І раптом прийшов лист:

¹ Селяни (*ит.*). (Тут і далі прим. пер.)

Вашу адресу я взяла в агентстві «Вправні жінки» разом з їхніми рекомендаціями. Гадаю, вони знають вас особисто. Я була б рада платити вам стільки, скільки скажете, і очікую, що ви візьметесь до виконання обов'язків восьмого серпня. Потяг рушає з вокзалу Педдінгтон о 12:40. Вас зустрінуть на станції Оукбридж. Додаю п'ятифунтову банкноту на витрати.

*Щиро ваша
Ана Ненсі Оуен*

Зверху була проштампована адреса: *Солдатський острів, Стіклгевен, Девон...*

Солдатський острів! Останнім часом преса тільки й писала, що про нього! Купа пліток та цікавих чуток. Хоча, імовірно, більшість із них були неправдиві. Та той будинок достеменно побудував мільйонер, і, кажуть, він надзвичайно розкішний.

Утомившись від напруженої шкільної чверті, Віра Клейторн міркувала: «Вихователька в поганенькій школі — незavidне досягнення... Якби мені вдалося отримати роботу в якійсь *пристойній* школі...»

А тоді з холодком у серці вона подумала: «Та мені пощастило, що хоч якась робота є. Зрештою, людям не подобаються ті, що були під слідством, навіть якщо з мене й знято всі обвинувачення!»

Вона пригадала, що слідчий навіть похвалив її за самовладання та мужність. На кращий результат розслідування вона й сподіватися не могла. Навіть місіс Гамільтон так люб'язно трималася... Тільки от Г'юго... *але вона не згадуватиме про Г'юго!*

Раптом, попри спеку у вагоні, вона затремтіла й пошкодувала, що їде до моря. У голові чітко виникла картина. Голова Сиріла, що то з'являлася, то зникала посеред хвиль, коли він плив до скель... Угору, униз... угору, униз... І вона легкими, відточеними рухами пливе за ним, розсікаючи воду, хоча й добре знає, що не встигне вчасно...

Море... його тепла глибока синь... ранки, проведені на піску... Г'юго... Г'юго, який сказав, що кохає її...

Вона не повинна думати про нього...

Вона розплющила очі й глянула на чоловіка, що сидів навпроти. Високий, із засмаглим обличчям і світлими очима, що були посаджені надто близько, та зарозумілою, майже жорстокою лінією вуст.

Вона подумала: «Б'юся об заклад, що він багато де побував і побачив чимало цікавого...»

III

Філіп Ломбард, зиркнувши своїми швидкими очима, оцінював дівчину, яка сиділа навпроти нього. «Дуже приваблива, — подумав він, — трохи схожа на шкільну вчительку».

Холоднокровна, відзначив він, така, що не відступиться від свого ні в коханні, ні в ненависті. Узятися б за неї...

Він насупився. Ні, треба припинити всі ці штучки. Передусім справа. Він повинен зосередитися на роботі.

Але ж цікаво, над чим він працюватиме? Той єврейчик був збіса таємничий.

— То беретеся чи ні, капітане Ломбард?

Він задумливо відповів:

— Сто гіней, так?

Він промовив це таким буденним тоном, начебто для нього сто гіней нічого не значили. *Сто гіней* у той час, коли він не міг собі дозволити навіть ситно поїсти! Хоча він розумів, що єврейчика не обдурить... Найгірше в євреях те, що їх щодо грошей не обманеш. Вони знають все!

Він байдуже сказав:

— І ви не зможете надати мені детальнішу інформацію?

Містер Айзек Морріс впевнено похитав своєю лисою голівкою.

— Ні, капітане Ломбард. У цьому й полягає суть справи. Моему клієнту відома ваша репутація хорошої людини в скрутному становищі. Я уповноважений вручити вам сто гіней в обмін на те, що ви вирушите в Стіклгевен, графство Девон. Найближча станція — Оукбридж, там вас зустрінуть і відвезуть до

Стіклгевена, звідки моторний човен доставить вас на Солдатський острів. А там ви опинитеся в розпорядженні мого клієнта.

Ломбард раптом запитав:

— На який час?

— Не довше ніж на тиждень.

Погладжуючи вусики, капітан Ломбард сказав:

— Ви ж розумієте, що я не робитиму нічого незаконного?

Він спрямував свій різкий погляд на Морріса. На товстих семітських губах містера Морріса з'явилася слабка усмішка, у той час як він серйозно відповів:

— Якщо вам запропонують щось незаконне, у вас, звісно, є повна свобода відмовитися.

Клята слизька тварюка ще й усміхалася! Здавалося, ніби він чудово знав, що в житті Ломбарда законослухняність не завжди була *sine qua non*...¹

Губи Ломбарда скривилися в гримасі.

Йй-богу, раз чи двічі він дуже ризикував! Та завжди виходив сухим із води. Насправді мало що могло його спинити.

Ні, мало що його зможе спинити. Він сподівався, що цього разу приємно проведе час на Солдатському острові.

IV

У вагоні для тих, хто не курить, за своєю звичкою надмірно виструнчившись, сиділа міс Емілі Brent. Їй було шістдесят п'ять років, і вона несхвально ставилася до розхлябаності. Її батько, полковник старого вишколу, звертав особливу увагу на осанку.

Сучасне покоління було безсоромно розпущеним: і в їхньому вагоні, *і будь-де*.

Огорнута аурую добродичності та непоступливих принципів, міс Brent сиділа в переповненому вагоні третього класу, переможно піднісшись над його незручностями та задухаю.

¹ Необхідна умова (*лат.*).